

TILSYNSMAL – 2023 – Storfe – tilsyn med smittevern, flytting, identifikasjon og registrering i storfehold med kjøttproduksjon, OTP

Veiledning

Denne tilsynsmalen skal brukes i forbindelse med tilsyn med smittevern og flytting av storfe i storfehold som driver med kjøttfe i 2023. Tilsynet skal gjennomføres samtidig som det det gjøres tilsyn med identifikasjon og registrering av storfe. Noen av kravpunktene vil bli kontrollert ved alle tilsyn, mens andre kravpunkter kun når det er aktuelt.

Det kan være nyttig å lese gjennom tilsynsmalen før du drar ut på tilsyn.

På nettsidene våre ligger det også god informasjon som kan være grei å lese gjennom på forhånd.

Forskrifter:

- Dyrehelseforskriften
- Landdyrforflytningsforskriften
- Landdyrsporbarhetsforskriften

Smittevern og flytting av dyr

Kravpunkt	Tilsynsobjekt	Regelverk	Utdypning KP	Utdyping i mal	Observasjon	Ok
Karenstid etter utenlandsopphold	Storfehold	Dyrehelseforskriften § 30	Personer som har besøkt dyrehold med klovdyr eller fjørfe i utlandet, kan ikke besøke dyrehold med klovdyr eller fjørfe før det har gått 48 timer etter besøket i anlegget i utlandet.	Sjekk at driftsansvarlig er kjent med karenskravet og veiled om at det kan tas inn i egen smittevernplan. Informer om: - dusj og skifte av klær og sko før kontakt med dyreholdet - matvarer kan også overføre smitte - etter kontakt med klauvdyr i land med alvorlige smittsomme sykdommer bør det gå 72 timer.		

Smittevernplan	Storfehold	Dyrehelseforskriften § 32	<p>Har dyreholdet rutiner som sikrer godt smittevern i alle deler av driften? Smittevernplanen skal være skriftlig og skal oppdateres årlig.</p> <p>Har dyreholdet oppdatert smittevernplan som er tilpasset eget dyrehold? Er smittevernplanen kjent for alle som jobber på gården og følges planen i praksis? Krav til innhold i smittevernplan finnes i § 32.</p>	<p>Smittevernplanen må tilpasses plasseringen av dyreholdet og smittesituasjonen rundt.</p> <p>Smittevernplanen bør blant annet ha informasjon om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rutiner for hvordan dyr tas inn og ut av dyreholdet - rutiner ved livdyrkjøp - rutiner for persontrafikk - rutiner for håndtering av døde dyr, gjødsel og avfall - ruiner som sikrer fôrhygiene - rutiner som skal forebygge smittespredning via strø, redskaper og utstyr - rutiner for smågnagerkontroll <p>Er det samsvar mellom det som står i smittevernplanen og smittevern i praksis? Persontrafikk, smittesluse?</p>		
Smittesluse	Storfehold	Dyrehelseforskriften § 31	<p>Smittesluse med tydelige soner, for skifte av klær og sko/overtrekkstøy. Tilgang til varmt og kaldt vann og muligheter for å vaske, og evt. desinfisere, hender og utstyr. Slusa skal være lett å holde ren, med lett vaskbare flater og god orden.</p>	<p>Det er ingen fasitsvar for hvordan ei smittesluse skal se ut. Må fungere i praksis. Mulighet for skifte av klær og sko og vask og desinfeksjon er viktig.</p>		
Inn- og utlastingsrampe for dyr	Storfehold	Dyrehelseforskriften § 31	<p>I driftsbygninger som er bygget eller vesentlig ombygget etter 1. januar 2020 skal det være ei</p>			

			særskilt dør/port for inn/utlasting av dyr. Hvis rampa brukes til andre formål, må det være vaskbare flater og rutiner for vask av rampa mellom ulik bruk. Tilgang til rent tøy/sko eller overtrekksdress og fottrekk hvis dyrebilsjåføren skal inn.		
Karenstid ved flytting av storfe, svin og kameldyr	Storfehold	Landdyrforflytningsforskriften § 12	<p>Når storfe, svin og dyr av kamelfamilien flyttes mellom anlegg skal de følges av en egenerklæring som bekrefter følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dyrene i avsenderanlegget har ikke vist tegn på smittsom sykdom de siste 14 dagene før flytting. • Dyrene har oppholdt seg mer enn 30 dager i avsenderanlegget før flytting, med unntak av dyr som er født på anlegget. • Avsenderanlegget har i løpet av de siste 14 dagene ikke mottatt storfe, svin eller dyr fra kamelfamilien fra andre anlegg, fellesbeiter eller dyreansamlinger. <p>Egenerklæringen skal ikke være eldre enn 7 dager.</p>	<p>Spør om bonden er kjent med kravet om karenstid ved flytting av storfe mellom anlegg.</p> <p>Spør om bonden har kjøpt noen dyr det siste året. Be om å få se egenerklæringene som har fulgt de innkjøpte dyrene.</p> <p>Spør om bonden har solgt noen dyr det siste året. Spør om han er kjent med karenskravene, og hvordan han sikrer at det overholdes i forbindelse med flytting av dyr ut av anlegget.</p>	

Tilsyn med identifikasjon og registrering

Kravpunkt	Tilsynsobjekt	Regelverk	Utdyping KP (ingen ekstra utdyping i mal)	Observasjon	Ok
Antall dyr som er inspisert etter sporbarhetsregelverket	Storfehold	Forskrift om merking av storfekjøtt og offentlig kontroll og sanksjonering av brudd på reglene om identifikasjon og registrering mv. av storfe jf. 1082/2003 art 3	<p>Kravpunktet er med for å registrere hvor mange storfe som er inspisert. Kravpunktet brukes til å rapportere tilsynet. Spesialpunkt uten forvaltningsmessig oppfølging eller avvik. Antall dyr skal du registrere i feltet nederst til høyre her i observasjonen. Her henter HK tallet.</p> <p>Antall dyr som skal inspiseres står i retningslinjen om tilsyn med merking, registrering og rapportering av storfe</p>		
Registrere flytting av dyr i Husdyrregisteret- storfe, småfe og svin	Storfehold	Landdyrsporbarhetsforskriften § 38	Flytting av flytting av storfe, småfe og svin skal registreres i Husdyrregisteret.		
Registreringskrav i Husdyrregisteret	Storfehold	Landdyrsporbarhetsforskriften § 36	<p>Tilleggsopplysninger som skal registreres for storfe:</p> <p>a: Dyrets fødselsdato. b: Dato for merking av dyret. c: Dyrets identifikasjonskode. d: Typen elektronisk identifikasjonsmerke, dersom et slikt er påsatt dyret. e: Dyrets kjønn. f: Mordyrets identifikasjonskode.</p> <p>Dato når dyret døde/ gikk tapt, slaktet. Andre krav til hva som skal registreres i HR.</p> <p>2016/429 art 112, d: Driftsansvarliges plikter når det gjelder å sende over opplysninger til Husdyrregisteret når det gjelder flytting, samt fødsel og død av storfe.</p>		

Frist for registrering av hendelser er 7 dager	Storfehold	Landdyrsporbarhetsforskriften § 39	Frist for registrering av hendelser i Husdyrregisteret er 7 dager.		
Merking av storfe	Storfehold	Landdyrsporbarhetsforskriften § 4 jf. 2019/2035 art 38	<p>Storfe skal merkes med to øremerker med leselig skrift som viser dyrets individnummer. Storfe skal merkes i anlegget de er født og merker skal ikke fjernes eller skiftes ut.</p> <p>Storfe kan merkes med et elektronisk øremerke (Landdyrsporbarhetsforskriften § 23).</p>		
Frist for identifikasjon av storfe født i Norge	Storfehold	Landdyrsporbarhetsforskriften § 26	<p>Frist for identifikasjon av storfe født i Norge Hovedregel: 20 dager etter fødsel. Det er mulig å forlenge fristen til ni måneder etter fødsel: forlenge fristen dersom vilkår i 2021/520 artikkel 13 nr 3 er oppfylt. Fra høringsbrev: Mattilsynet har mulighet til å gi slike tillatelser på enkeltvedtaksbasis. Driftsansvarlige som ønsker tillatelse, vil måtte søke Mattilsynet om det. For ikke å undergrave kravet om at storfe skal ha forsvarlig tamhetsgrad og at kalver skal vennes til mennesker fra tidlig alder, som følger av forskrift 22. april 2004 nr. 665 om hold av storfe, vil Mattilsynet praktisere muligheten til å gi tillatelser etter § 26 tredje ledd svært strengt.</p>		
Erstatning av identifikasjonsmerker	Storfehold	Landdyrsporbarhetsforskriften § 31	<p>Erstatning av identifikasjonsmerker Når man bruker samme individnummer som opprinnelsesmerket er fristen 30 dager for å merke dyr, men dyrene skal alltid være merket før de flytter til nytt anlegg. Dersom dyr skal ha ny kode må man få tillatelse fra Mattilsynet. Se artikkel 19 forordning (EU) 2021/520, Bytte av individnummer skal ikke gå utover sporbarheten til dyret.</p>		

Storfepass	Storfehold	Landdyrsporbarhetsforskriften § 4 jf. 2019/2035 art 44	<p>Storfepass skal inneholde følgende opplysninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dyrets identitetsnummer • Type elektronisk identifikator • Registreringsnummer på anlegg • Navn og adresse på driftsansvarlige for anlegg • Fødselsdato til hvert enkelt dyr • Navn på myndighet • Utstedelsesdato • Dato for død/gikk tapt eller ble slaktet <p>Følgende skal registreres ved forflytning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opprinnelsesanleggets registreringsnummer • Bestemmelsesanleggets registreringsnummer • Ankomstdato • Avreisedato 		
Krav til dyreholdjournal storfe	Storfehold	Landdyrsporbarhetsforskriften § 4 jf. 2019/2035 art 23	<p>Storfepass skal inneholde følgende opplysninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dyrets identitetsnummer • Type elektronisk identifikator • Registreringsnummer på anlegg • Navn og adresse på driftsansvarlige for anlegg • Fødselsdato til hvert enkelt dyr • Navn på myndighet • Utstedelsesdato • Dato for død/gikk tapt eller ble slaktet <p>Følgende skal registreres ved forflytning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opprinnelsesanleggets registreringsnummer • Bestemmelsesanleggets registreringsnummer • Ankomstdato • Avreisedato 		

Oppbevaring av veterinærattester og egenerklæringer ved flytting av dyr	Storfehold	Landdyrsporbarhetsforskriften § 14	Den driftsansvarlig skal sikre at veterinærattester og egenerklæringer, som kreves ved flytting av storfe, sauer, geiter, svin eller dyr av kamelfamilien i Norge, oppbevares i journalen på mottakeranlegget.		
Journalføring av helseopplysninger	Storfehold	Landdyrsporbarhetsforskriften § 15	<p>Journalføring av helseopplysninger om storfe, sauer, geiter, svin, fjørfe, dyr av kamelfamilien, hjortedyr eller kaniner</p> <p>Helseopplysninger som skal journalføres.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sykdommer og skader hos dyrene og mulig årsak. • Behandling av sykdommer og skader hos dyrene. • Mulig dødsårsak eller årsak til avlivning for dyr som dør naturlig eller avlives. • Det forebyggende helsearbeidet i anlegget. <p>Helseopplysninger skal journalføres og følge dyret. Gjelder også næringsretta anlegg med rein og kanin.</p>		
Tidsrom for oppbevaring av journaler	Storfehold	Landdyrsporbarhetsforskriften § 16	<p>Tidsrom for oppbevaring av journaler det er krav om å oppbevare på anlegget (fødsler, vet attester, helseopplysninger, flytting av dyr, egenerklæringer osv).</p> <p>10 år: journaler til storfe, sau, geit, kamelider og hjortedyr 5 år: svin, fjørfe, kaniner og bier 3 år: andre dyr rugerier, transportører, oppsamling uten anlegg (livdyrformidlere)</p>		